

**Stanowisko strony mniejszościowej
Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych
dotyczące dyskryminacji mniejszości niemieckiej w kwestii nauczania języka mniejszości**

Strona mniejszościowa Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych wyraża swoje oburzenie i protest w związku wprowadzeniem na mocy *Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 4 lutego 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym* przepisów prawnych dyskryminujących mniejszość niemiecką.

Zapisy *Rozporządzenia MEiN z dnia 4 lutego 2022 roku...* wprowadzają w Polsce z dniem 1 września 2022 r. dwa standardy nauczania języków mniejszości narodowych: jeden dla mniejszości niemieckiej, drugi – dla pozostałych mniejszości. Trudno wyobrazić sobie w demokratycznym państwie prawnym sytuację, by nauczanie języka jednej z mniejszości odbywało się według innych zasad niż pozostałych mniejszości. Oznacza to różne traktowanie przez państwo obywateli znajdujących się w tej samej sytuacji i prowadzi do dyskryminacji ze względu na przynależność narodową obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, będących uczniami należącymi do mniejszości niemieckiej. Zapisy tego aktu prawnego są sprzeczne z Konstytucją RP, ustawą o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, a także z ratyfikowanymi przez Polskę konwencjami międzynarodowymi.

Szczególny niepokój społeczności mniejszościowych budzi uzasadnienie wprowadzenia dyskryminacyjnych przepisów prawnych poprzez odwoływanie się do zasady symetrii (wzajemności) w stosunku do mniejszości narodowych. Należy podkreślić, że uzależnianie polityki państwa wobec własnych obywateli od działań innych państw nie mieści się w standardach państwa demokratycznego i godzi w prawa obywatelskie mniejszości.

Rozporządzenie MEiN z dnia 4 lutego 2022 roku... już budzi szerokie i negatywne reakcje na forum międzynarodowym, na co wskazuje oświadczenie Komisji Ekspertów Rady Europy z 8 lutego br. O powadze sytuacji świadczy szybkość reakcji tego gremium, oceniającego realizację Europejskiej karty języków regionalnych lub mniejszościowych.

Obawy potęguje fakt, że zostało właśnie opublikowane *Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 lutego 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2022*, na mocy którego w odniesieniu do uczniów lub słuchaczy należących do mniejszości niemieckiej zmniejszono wagi, na podstawie których wyliczana jest wysokość subwencji dla jednostek samorządu terytorialnego.

Znaczącym jest także to, iż wszystkie te działania odbyły się z faktycznym pominięciem roli Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych, która jest organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Rady Ministrów, a do jej zadań należy „wyrażanie opinii w sprawach realizacji praw i potrzeb mniejszości, w tym ocena sposobu realizacji tych praw oraz formułowanie propozycji w zakresie działań zmierzających do zapewnienia realizacji praw i potrzeb mniejszości”.

Nie zostały przesłane do zaopiniowania przez Komisję Wspólną projekty wspomnianych rozporządzeń MEiN, co stanowi naruszenie art. 23 ust. 2 pkt. 3 Ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz.U. 2005 Nr 17 poz. 141), która stanowi: „Do zadań Komisji Wspólnej należy: (...) 3) opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących spraw mniejszości”.

Apelujemy do najwyższych władz Rzeczypospolitej Polskiej o zmianę dyskryminujących mniejszość niemiecką przepisów prawnych, wprowadzonych rozporządzeniami Ministra Edukacji i Nauki z 4 lutego 2022 r. oraz 10 lutego 2022 r. Uważamy, że godzą one nie tylko w mniejszość niemiecką, ale naruszają fundamenty polityki państwa wobec mniejszości narodowych i etnicznych, realizowanej od 1989 r. Takie przepisy prawne są również w oczywisty sposób sprzeczne z zasadami demokratycznego państwa prawa.

Grzegorz Kuprianowicz
Współprzewodniczący Komisji Wspólnej Rządu
i Mniejszości Narodowych i Etnicznych,
reprezentujący mniejszości

11 lutego 2022 r.

Votum separatum wobec niniejszego stanowiska zgłosił członek KWRiMNiE Pan Bogdan Kasproicz, przedstawiciel mniejszości ormiańskiej.